

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN.

Azerdélyrészi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kapják. Tagsági díj rendes tagok részére évi 4 korona. Előfizetőknek: Egész évre 4 korona; félévre 2 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére Kolozsvár, Deák F.-u. 2 sz., reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc főttkárhoz Kolozsvár, Mészáros-utca, 3. sz., a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyll. pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyáskirály-tér Bánffy-palota intézendők.

Hirdetés díja: Egyszeri hirdetésnél egész oldal (187 négysz. cm.) 6 k., féloldal 3 k., negyed oldal 1 k. 50 f. Egyesületi tagok és fél éves hirdetőknél 10%-al, egész éves hirdetőknél 15%-al olcsóbb. A hirdetési díjak előre beküldendők az egyesület pénztárába. Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tüzetes megjelölésével van megengedve.

A KEZIRATOKAT NEM ADJUK VISSZA.

Felelős szerkesztő: **Ványolós Miklós.**

A német-osztrák és magyar méhészek 55-ik vándorgyűlése.

Hazánk újabb és fényes bizonyítékát adta annak, hogy a méhészet terén a legutóbb Magyarországon tartott vándorgyűlés óta, mekkorát fejlődött és mily eredményeket ért el. De egyszersmind megmutatta azt a nem várt — s azért mindenestre megbecsülendő — példás érdeklődést, a melylyel ezen vándorgyűlésen részt vett.

A haza minden részéből seregeseen vettek részt az érdeklődő méhészek a vándorgyűlésen, annak daczára, hogy az állam által engedélyezett s a vándorgyűlést rendező iroda által pontos időben kiküldött kedvezményes vasuti menetjegy igazolványok nagyrésze, eddig ismeretlen okból tulajdonosaikhoz nem jutott.

Impozánsan vettek részt e vándorgyűlésen a németek és osztrákok is, valamint hazánk Budapesttől legtávolabb eső része az erdélyi rész, a honnan — az Erdélyrészi Méhész-Egylet hivatalos kiküldöttein kívül, — mintegy kétszázötvenen jelentek meg, hogy a gyűlés ünnepélyességét emeljék s e tá-

voli hazarésznek a méhészet iránt való érdeklődését számukkal is kitüntetve az illetékes intéző körök figyelmét magukra fordítsák.

Az idegen méhészek részéről számosan megjelentek közül kiemelendők: Managettai Beck Pál lovag, az osztr. cs. és kir. keresk. miniszt. osztályfőnöke, Sydov O. klanini pap, Muck Oswald az Osztr. Közp. Méhészegylet elnöke, Alfonsus Alajos, Heusel a Die Biene, Schulzen, a Reinische Bienenzeitung szerkesztője, Grabner Vilmos bádeni lelkész, Schweizer Adolf, Weiggandt C. lelkészek; Elsäser, Pechatzek J., Kalista Ferenc, Nouschak I., Schusser H., Cydik G., Hamsch M. tanítók; azonkívül Lichtenhäler G., Günther K., Alois Alfons és sok más.

A kiállítás megnyitása.

Augusztus hó 20-án (szombaton) már a kora reggeli órákban valóságos néptenger lepte el a városliget Stefánia utjának azt a részét, a hol a méhészeti kiállítás rendezve volt, a Korcsolya csarnok előtti tért s szorongva várta a kiállítás megnyitását. A gyengélkedése miatt távol levő fővédnök József cs. és kir. főherczeg helyett és képviselőjében Ottlik Iván földmivelésügyi államtitkár jelent meg.

A megnyitáson a magyar és külföldi méhészegyletek számos képviselője jelent meg.

Megjelentek a már fentebb említett külföldieken kívül Ambrózy Béla báró, a vándorgyűlés elnöke, Szilassy Zoltán társelnök, Kovács Ansal méhészeti feügyelő, a gyűlés főtitkára és a kiállítás főrendezője, Radisics György miniszteri tanácsos, Lippmann Lajos honvédezredes; az *Erdélyrészi Méhészegylet* részéről: Zsögön Béla dr. alelnök, Zsögön R. Mihály pénztáros, özv. Kremnitzky Aladármé, Szilágyi Márton és neje, Takács Gyula, Ady Sándor, Benze Sándor, Csiki J. József, Simonffy István, Hutter Gerő, Ványolós Miklós szerkesztő stb. stb. A *Pilisvidéki Méhészegylet* érdemes elnöke Rihm Jakab, a *Szegedi Méhész-Egylet* elnöke: Véges Imre; a *Pestmegyei Méhészegylet* elnöke: Hauer Béla; a *Komáromi Méhészegylet* részéről: Lakatos K. el-

nök és Csepy Pál plebános; a *Baranyamegyei Méhészegylet* részéről: Szentkirályi K. elnök és Ujváry Géza plebános; a *Délmagyarországi szerb Méhészegylet* részéről: Saula Marko rumai esperes a »Srbski Vcelar« szerkesztője; az *O. M. G. E.* részétől Fabricius Endre segédtitkár; a főváros képviselőjében Csupor József dr.; a gödöllői áll. méhészgazdaság igazgató tanára: Valló Árpád; Donáth Aladár, a »Magyar Méhészek Lapja«, valamint Pataky Béla, a »Méhészeti Szemle« szerkesztője stb. stb.

A vándorgyűlés.

Vasárnap d. e. 9 órakor az összesereglett méhészek egész áradata vonult be a képzőművészeti palotába, a hol annak tágas csarnokait és termeit a szorongásig megtöltötte.

Ambrózy Béla dr., a vándorgyűlés elnöke, üdvözölte *Ottlik* államtitkárt, aki meleg és hosszú beszédben köszönte meg az üdvözlést. A kormányt *Ottlik* államtitkár, az osztrák kormányt *Beck* Pál lovag keresk. miniszt. osztályfőnök képviselte.

A vándorgyűlést *Ambrózy Béla* báró elnök nyitotta meg szép beszéddel, melyet az egybegyűlt méhészek kitörő lelkesedéssel fogadtak

Ambrózy Béla báró elnöki megnyitó beszédével valósággal meghódította a méhészeket. A hála és kegyelet érzelmét tolmácsolta *Máday* Izidor nyugalmazott földművelésügyi miniszteri tanácsossal szemben, kinek helyét elfoglalja. A legmélyebb hódolattal említi föl *József* királyi herceg érdemeit, a ki a vándorgyűlés fővédői tisztét foglalta el, majd éljenzés közben szólt *Serényi* Béla gróf földművelésügyi miniszterről, a ki üdözletét küldte a vándorgyűlésnek és a tanácskozáson *Ottlik* Iván földművelésügyi államtitkárral képviseltette magát.

Beck Pál az osztrák kormány nevében szólt a magyar méhészet rendkívüli nagy fellendüléssről, a mely minta Ausztriában is. Az osztrák kormány és a földművelésügyi miniszter nevében üdvözölte a magyar méhészeket, szólt a szoros összeköttetésről, a mely a két kormány gazdasága között meg

van s kívánja a magyar méhészet, vele a magyar gazdaság még nagyobb föllendülését. (Zajos éljenzés.) *Sidow* O. klanini lelkész (Németország) *József* királyi herceget, *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi minisztert, *Ottlik* Iván államtitkárt és *Ambrózy* Béla bárót aposztrófálván, a németországi méhészek üdvözetét tolmácsolta. Utána *Zsögön* Béla dr. az *Erdélyrészi Méhészegylet* alelnöke mondott hangos éljenzéssel fogadott üdvözlő beszédet. *Szilassy* Zoltán az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nevében üdvözölte a nagygyűlést s egyuttal *Zichy* Alagár gróf üdvözlését hozta tudomásul. Üdvözlő beszédet mondott még *Kantor* Antal troppai, *Maxinzov* galiciái kiküldött

Azután *Hauer* Bélának, a Pestmegyei Méhész Egyesület elnökének indítványára egyhangulekkesedéssel *Ambrózy* Béla bárót választották meg az összes-ülés elnökévé, a ki bejelentette, hogy 23 magyar és 13 német előadást fogadott el a vándorgyűlés előkészítő bizottsága.

A magyarok tanácskozását a Mücsarnok kisebb termében *Szilassy* Zoltán országgyűlési képviselő, társelnök vezette. Az első előadó *Szmrtnik* János máv. főellenőr volt, a kis és nagy keretméretekről értekezett. *Rodiczky* Jenő előadása kapcsán kimondotta a szakcsoport, hogy az Országos Magyar Méhész Egyesület közreműködésével megalakítandónak tartja a magyar országos méhészsövetséget és az alapszabályok kidolgozását az O. M. M. E. re bízták. *Ludwig* Ede gerlai tanító a méhek rajzásáról és *Resch* Ignác dr. dunaszentbenedeki plebános a méhek természetéről, különösen mikroszkopi részeiről értekezett.

A német csoport *Ambrózy* Béla báró elnöklésével kezdte meg tanácskozásait. Először *Günther* Károly seebergeni méhész (Thuringia) tartott magvas előadást. Haladásunk az építmény szétszedhetésének föltalálása óta az elmélet és gyakorlat terén címén. Utána *Lichtenthäler* Gusztáv herdorfi méhész (Németország) fejtette ki Mi volna a további teendő a költés-senyv ellen való okszerü védekezésben címü előadásában, hogy mikép lehet a legsikeresebben védekezni, a költés-senyv név alatt ismeretes ragadós baj ellen. A harmadik elő-

adó *Kuchenmüller* Miksa a konstanzi *Imkerzeitung* szerkesztője volt, a ki A méztermelés egyszerű módjáról és a méz értékesítéséről értekezett. *Scholtz* Gyula méhészeti vándortanár (Németország) Mely utak vezetnek biztos haszonhoz a méhtenyésztés terén címen tartott igen szakszerű és tanulságos előadást, utána *Senst* Vilmos állomási előljáró Trebinből (Németország) értekezett A méhtenyésztés és a vasut cím alatt. A tárgyalások sorát *Marcxsnkow* János neu-mizuni méhész (Galícia) zárta be A délövi méhfaj meghonosítása Galiciában című érdekes előadásával. A tanácskozások félbeszakítása után társasebédre gyűltek a résztvevők a városligeti Kovács-féle étteremben.

A vándorgyűlés 22-én délelőtt folytatta tanácskozásait *Ambrózy* Béla báró és *Szilassy* Zoltán országgyűlési képviselő elnöklésével.

A magyar szakcsoportban az első előadó *Lakatos* Károly igazgató-tanító, a komáromi méhész-egyesület elnöke volt. Előadásában a méhcsaládok meganyásításánál szokásban lévő eddigi zárkarendszert elítéli és a királynők szabadon való beadását, mint föltétlen sikerre vezetőt, ajánlja. *Kremnitzky* Aladárné (Kolozsvár) a méhészkedésről értekezett, majd *Erdős* Lajos székesfővárosi polgári iskolai tanár részletesen megokolt indítvány kapcsán javasolta a méhészeti megfigyelő-állomások létesítését. *Lengyel* Károly kőrösladányi tanító a méhek tavaszi fiasításának a természetes virágpor etetése által való elősegítéséről beszélt, azután *Donáth* Aladár jankafalvi állami tanító Természetesség a méhészetben címen tartott előadást, *Csepy* Pál ekecsi plebános a méhlegelő javításáról értekezett. *Pataky* Béla pápai méhészeti szaktanár a mézfogyasztás fokozásáról beszélt. *Török* József öcsödi tanító pedig arról szólt, hogy mi a legnehezebb és a legfőbb dolog főképpen a nagy és jövedelmező méhészetben. Végül *Prindl* Ede budapesti cukrász a magyar mézeskalácsos ipart ismertette.

A német csoport mai tárgyalását *Hofmann* Károly országos méhtenyésztési felügyelő Bajorországból nyitotta meg, szakszerűen fejtegetvén a kérdést: Hogyan tehetünk szert

hasznotadó méhfajra? Utána *Günther* Vilmos gisperslebeni (Türingia) méhésztudós szolgált hasznos tudnivalókkal A méhek szétküldése és szállítása című előadásával. Majd a vándorgyűlés illusztris elnöke *Ambrózy* Béla báró lépett az előadói asztalhoz és A vérhas ellen való védekezés módja című magvas előadásában a fontos de nehéz kérdés megoldásához bölcs adatokkal és utbaigazitásokkal szolgált. *Muck* Oszwald, az Osztrák Méhtenyésztés Középponti Egyesületének elnöke és *Alfonus* Alajos, az osztrákok másik nagy méhészeti szaktekintélye szintén hozzászólt a nagyfontosságn kérdéshez. Utánuk *Kász* Fábán pinneyei m. á. v. pályafelvigyázó tartott tartalmas előadást. *Szabó* György komáromi méhésznek Ujabb megfigyelések az akácvirágzás kezdetéről című előadása után *J. Kántor* Troppauból azt az előterjesztést tette, kerestessék meg a magyar és osztrák kormány, hogy a méhészeknek a méhek etetése céljából engedélyeztessék adómentes cukor. Ez az indítvány azonban nem talált viszhangra, mert a legtöbb méhésztudós a méz jó hírnevének érdekében állást foglalt ellene. *Hrankay* Béla gödöllői méhésztudós és *Rauchberger* bukovinai gazdasági tanár előadásaival a tanácskozások véget értek s *Graebener* karlsruheri pap a gyűlés tagjait meghívta a jövő évben Konstanzban tartandó vándorgyűlésre. Utána *Ambrózy* báró elnök köszönetet mondva a sok tanulságos előadásért, a gyűlést befejezettnek jelentette ki.

22-én délután a budafoki pincemesteri tanfolyamot nézték meg a méhésztudósok; 24-én a Balatonra rendez kirándulást a vándorgyűlés vezetősége, a melyre már számosan jelentkeztek. További jelentkezéseket korlátolt számban fogad el a gyűlés helyén fölállított tudósító iroda.

23-án délután mintegy ötszáz magyar, osztrák és német méhésztudós kirándult Gödöllőre az állami méhésztudós gazdaság megtekintésére. A földművelésügyi kormány nevében *Ottlik* Iván államtitkár üdvözölte a méhésztudósokat. Erre *Graebener* Vilmos teutschneureuti (Boden) lelkész a zsüri közös elhatározása alapján, szép beszéd kíséretében a legelső állami aranyérmeket átadta a magyar méhésztudósok nevezetesen *Ambrózy* Béla bárónak, a miért az így kitüntetett meghatottan mondott kö-

szönetet. Ez ünnepies jelenet után *Kovács* Antal méhészeti felügyelő, *Valló* Árpád igazgató és a méhészeti szaktanárok vezetésével megtekintették a méhészeti gazdaságot. Az ezután következett ozsonnánál *Silassy* Zoltán fölköszöntője után *Sidov* O. klanini lelkész hosszabb beszédben dicsőítette a magyar nemzetet és megfogadta, hogy Németországban mindenütt hirdetni fogja Magyarország roppant haladását és nagy nemzeti öntudatát, a mely tiszteletet és elismerés követel. A társaság este külön vonaton tért vissza a fővárosba.

A vándorgyűlés tanácskozásait 24-én délelőtt folytatta a mikor is *Szilágyi* Márton értekezett a méhészetnek az iskolákban való tanításáról, utánna *Nemesszeghy* Kálmán tartott nyilvános előadást vonatos kaptáráról. Ennek befejeztével *Szilassy* Zoltán elnök köszönetet mondott az összes előadónak s az ülést berekesztette.

A vándorgyűlés köszönetet mondott Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszternek és a méhészeti osztály vezetőségének a vándorgyűlés fogadásáért és vendéglátásáért. — A vándorgyűlés tagjai a földmivelésügyi kormány meghívására meglátogatták a budafoki pincemesteri tanfolyamot, a hol *Rácz* Sándor országos szőlészeti és borászati főfelügyelő fogadta őket. A külföldi vendégek el voltak ragadtatva a látottaktól, és ennek szép beszédekben adtak kifejezést, a melyekben természetesen nagyban dicsérték a magyar bort, melynek tüzeről és tisztaságáról meggyőződtek.

Másnap délután a gyűlés tagjai a »Pilisvidéki Méhészegylet« meghívására Budakalászra rándultak ki, ahol az egylet szeretetreméltó elnöke *Rihm* Jakab igaz magyar vendégszeretettel fogadta a szép számmal megjelenteket bemutatván nekik az egyletnek — az elnök birtokán — felállított csinos kis mintaméhesét. Este a tagok legnagyobb része édes emlékekkel telve hazautazott.

A kiállítás.

A mily szép számban sereglett össze a három ország méhész közönsége épen oly impozáns volt a méhész kiállítás.

A korcsolya csarnok emeleti 3 nagy csarnoka csak alig volt képes a szorosán egymás mellé helyezett temérdek anyagot befogadni. Az udvari rész rengett az élőméhek és méhlikásoktól. Ugy a hazai, mint a külföldi idősebb méhészek valamása szerint még *ilyen gazdag és szép méhészkiallítás soha sem volt*. E kiállítás fényesen igazolta, hogy a méhészet iránt való érdeklődés mennyire emelkedett. A szemlélő nem volt képes tekintetét egy helyre lekötöni, mert a műérzékkel összeállított gyönyörűbbnél gyönyörűbb anyag azt egészen elkápráztatta.

E kiállításon 275 kiállító vett részt élénken versenyezvén a csinoságban, melynek központja a *gödöllői* állami méhesgazdaság 4 szép állványa volt. Figyelmet érdemeltek szépség tekintetében a gr. *Esterházy Miklós Móríc, Lenc Géza, Imrei Ferenc, Szenes N.*, az *Erdélyrészi Méhészegylet és tagjai, Svirbély Gizella*, a komáromi, pilisvidéki méhészegyletek, a kalocsai iparosok stbi csoportjai.

A méhlikások és eszközök gyártásánál kitüntek: *Kühne utóda, Meister, Simonffi István* (Kolozsvár).

A méz és viasz feldolgozásánál: az *Erdélyrészi Méhészegylet*, özv. *Kremnitzkyné, Szilágyi Mártonné* stb.

Egyesületünk a kiállításon nemcsak tagjaival, hanem tömegével is imponált s így nem csoda, ha tagjaival együtt kitüntetésben részesült.

Nem kis elismerés illeti Wabits Antal a földm. miniszteriumhoz beosztott mérnököt Magyarország méhészetének fejlődéséről készített gyönyörű és egész új alakban szerkesztett graficonjáért, melyek elmés, csinos és könnyeu áttekinthető összeállításáról több külföldi látogató szakember vett le vázlatot.

A kiállítás sikerét biztosította főrendezőjének *Kovács Antal* méhészeti felügyelőnek tapasztalt éleslátása, finom izlése, mely lehetővé tette, hogy az a temérdek anyag ilyen szűk helyiségekben értéke szerint érvényesüjön.

Kovács Antal méhészeti felügyelőt illeti meg első sorban a rendezés és siker érdeme, aki hónapok óta nagy fáradtsággal vezette azt. De nem hagyhatjuk említés nélkül az érdem-

ben segítő társait *Rihm* Jakabot, *Wabits* Antal mérnököt és *Rauecker* Józsefet sem, kik a főrendező rendelkezését oly pontosan és csinnal teljesítették.

A kiállítás tömege azonban kárt szenvedett a közlekedési alkalmazottak nemtörődömsége miatt, mert a szállítás alatt 26 méhcsalád pusztult el azért, mert építményei a dobálás következtében összeomlottak. Ennek esett áldozatul a keretes mézek $\frac{4}{6}$ része is.

Szép volt a kiállítás, de szépek voltak a jutalmak is, melyeket a kiállítók nyertek.

Oly nagy volt a kiállított anyag, hogy azt a jury a kitűzött időre fel nem dolgozhatta s a jutalmak szorongva várt kihirdetése egy kissé késett. Késleltette a lelkiismeretes bírálat, melynek fényes eredménye a következő:

I. Csoport. *Méhcsaládok*. Esterházy Miklós Móric gróf uradalmi méhészte, Csákvár, állami aranyérmes, a Pilisvidéki Méhészegyesület Budakalász, a hannoveri egyesület aranyérmés, *Erdélyrészi Méhészegyesület Kolozsvár állami ezüstérmes*, Strgar Johann Wittnach állami ezüstérmes, Haupt Sándor Tulin, Ambrózy Béla báró ezüst serlegét, Bendik Rudolf St. Valentin állami ezüstérmes, Ilosvai Lajos Károly Budafok Budapest székesfőváros ezüst serlegét, Ambrozics M. Moistrana egyesületi ezüstérmes, Götz Rudolf Szada egyesületi ezüstérmes, Janó József Palóna állami bronzérmes, Kiss Pál Budapest egyesületi ezüstérmes, az osztrák méhészeti iskola Bécs állami bronzérmes és egy Donáth-féle kaptárt, Tittler Károly Bécs 50 koronát, Vesper Pál Neuteich 50 koronát, Vida László Karcag állami bronzérmes és 5 kilogram múltépet, Zerkovic Imre dr. Budapest egyesületi bronzérmes és ezüst takarékperselyt, Csepy Pál egyesületi bronzérmes és ezüst gyümölcstálat, Heilmaier Márton Hörlkofen 50 koronát, Kiss János Tiszakürt az O. M. G. E. bronzérmés, Martiny László Csillaghegy egy méhcsaládot kasban, Neunteufel Ferenc Hirt 50 koronát, Strgar Antal Bitnje az O. M. G. E. bronzérmés, Szegedvidéki Méhészegyesület Szeged egyesületi bronzérmes és 30 koronát, ifj. Volasits György Üllő egyesületi ezüstérmes és 20 koronát, Windisgrätz Lajos herceg uradalma Sárospatak egyesületi

bronzérmét, Kereskényi István Püspökladány 5 klg. múltépet, Gábor János Finke egy élő méhcsaládot kaptárban, Hódmezővásárhelyi Méhészegyesület méhcsaládot kaptárban, *Szilágyi Márton Kolozsvár 30 koronát*, *Balázs Ferenc dr. Kolozsvár oklevelet*, Günther Vilmos Gispersleben oklevelet és a Kada-utcai gazdasági ismétlőiskola oklevelet kaptak. Az *anyanevelő népeknél*: Ilosvai Lajos Károly Budafok állami aranyérmét, Pilisvidéki Méhészegyesület állami ezüstérmét, Haak Károly állami ezüstérmét, Szpiska Mihály állami ezüstérmét, ifj. Páder Ferenc állami bronzérmét és 10 koronát, Vesper Pál állami bronzérmét és 10 koronát, Kiss János állami bronzérmét és 10 koronát, Hofmann Károly állami bronzérmét és 10 koronát, Stragar János állami bronzérmét és 10 koronát, Ludvig Pál állami bronzérmét és 10 koronát, Kiss Pál állami bronzérmét és 10 koronát, Scholtz Gyula állami bronzérmét és 10 koronát, Günther Vilmos állami bronzérmét és 10 koronát, Hamsch Miksa egyesületi bronzérmét, Baron Adolf egyesületi bronzérmét, Langguth Herverth egyesületi bronzérmét és Schilling Albert szintén egyesületi bronzérmét nyert.

II. Csoport. *Méhlakások*. Kühne Ferenc utóda állami aranyérmét, Meister testvérek állami aranyérmét, Griel Károly állami ezüstérmét, Ties János állami ezüstérmét, Mathey R. Károly állami ezüstérmét, Anda Károly állami bronzérmét, Esterházy Miklós Móric gróf uradalma állami bronzérmét, Stragar János állami bronzérmét, Bécsi Méhészeti Iskola állami bronzérmét, Haupt Sándor állami bronzérmét, Kalocsavidéki Földmivesek és Iparosok Egyesülete állami bronzérmét, Zemek Ágoston állami bronzérmét, Kovács Béla állami bronzérmét, Bokor Mihály állami bronzérmét, Derzsi Samu állami bronzérmét, Schmid János állami bronzérmét, Dlusztus Antal állami bronzérmét, Zercher Antal állami bronzérmét, Tartoll János dr. egyesületi ezüstérmét, *Kucsuba János egyesületi ezüstérmét*, Almássy Lajos egyesületi ezüstérmét, Parti Károly nagy egyesületi ezüstérmét, *Erdélyi Méhész-Egyesület egyesületi ezüstérmét*, Vesper Pál egyesületi bronzérmét, Várady Géza egyesületi bronzérmét, Kauntz Albert egyesületi bronz-

érmét, Wallner Károly egyesületi bronzérmét, Huber Viktor egyesületi bronzérmét, Hódmezővásárhelyi Méhészegyesület egyesületi bronzérmét, Szpiska Mihály egyesületi bronzérmét, Szemethy Gyula egyesületi bronzérmét, Gál Imre egyesületi bronzérmét, Benke Balázs egyesületi bronzérmét, Nikolényi János egyesületi bronzérmét, Hofmann Károly a főváros tiszteletdíját, Götz Rudolf a Pilisvidéki Méhészegyesület tiszteletdíját, Vida László a komáromi méhészegyesület tiszteletdíját, Schneider Péter arany inggonmbokat, Häckl Herman 25 márkát, Scholz Gyula 25 márkát, Stumwoll 20 koronát, Velásics György 20 koronát, Schilling 10 koronát, Kiss Pál 10 koronát, Telegdi István 10 koronát, Demeter Miklós 10 koronát, Popp Lipót 10 koronát, Donáth Aladár, Páder Ferene, Niders.rasser Viktor és Apatin Vidéki Méhészegyesület oklevelet, Dundler Károly pedig állami bronzérmét kapott.

III. Csoport. *Méhészeti eszközök.* Heidenreich állami ezüstérmét, Mathey és az Österreichischer Imkerschule ugyanazt, Kühne Ferenc utóda, Magyar Fémlemezipar Részvénytársaság, Stölzle C. fiai és Eckstein Zsigmond egyesületi ezüstérmét, Schwenke 30 márkát, Lülfling, Simmich Ferenc, Strgar János, Rudek Bonayentura, *Simonfi István* állami bronzérmét, Fischer Adalbert és Hamsch Miksa 20 koronát, Schwalb Adolf fiai, Krieger Ferenc, Mudroch András, Hutter József, Parti Károly egyesületi bronzérmét, Vainovszky Vince és Szpiska Mihály egyesületi bronzérmét, Pataki Béla, Kasz Fábián, Kolb Rezső, Koyács Béla, Pozsegovits György, Szurmay Sándor és Várady Géza 10 koronát, Bokor Mihály, a Hódmezővásárhelyi Méhészeti Egyesület, Neumann A. és Velasits György oklevelet kaptak.

IV. Csoport. *Méz és viasz:* Kalocsa Vidéki Földmivelők és Iparosok Egyesülete és a Komáromi Méhészeti Szakosztály állami aranyérmét, K. Kiss Illés, Katzián Gyula, Parti Károly, Eckstein Zsigmond és Haupt Sándor állami ezüstérmét, Kanner Mátyás, Kurtz György, a Pilisvidéki Méhészegyesület, Imrey Ferenc, Mühlbacher Márton, a Szeged Vidéki Méhészegyesület, Pandur Zsófia, Gábor János, *Szilágyi Márton*, *Varró Miklós*, Vesper Pál, Pethő Péter, *Takács Gyula* és Bruckner

Vince egyesületi ezüstérmét, Erbring Vilmos, Fedorocskó Gyula, Gábor János, Tomasics Lőrinc, Trinkl Mátyás, Kovács Béla, Lencz Géza, Páver Géza, Béres János, Griel Károly, Gebhardt Imre, Haak Károly, a Hódmezővásárhelyi Méhészegyesület, Kiss János, Maderthan Ferenc, Morvay Ödön, Nagy Béla, Orosházy János, Paulinyi Mihály, Szabó Kálmán, Páder Ferenc, Rácz Kálmán, Szatmári József, Varga Ferenc, Vida Gábor, Klott Miksa, Holfert Gusztáv, az Apatinvidéki Méhészegyesület állami bronzérmét, Viczián Antalné állami aranyérmét, Götz Rudolf, Halla János, Nemes István, Révész Menyhért, Sümegi János, Martiny László, Nagy Imre, Petetdy Jenő, Portscher Miklós, *Kremnitzkyné Fröhlich Ilona*, Schneider Jakab, kisváradi Svírbély Gizella, Szabados János, Szemethy Gyula, Varga Károly, Vásárhelyi Zoltán, ifj. Weichinger Károly, Weingerl Hermann, Ignác Sándor egyesületi bronzérmét, Esterházy Miklós Móric gróf az osztrák földmivelésügyi miniszterium tiszteletdíját, Görber Ferdinánd egy ezüst szelencét, Rothschadl Ferenc takarékperselyt, Horváth János 50 koronát, Krieger Ferenc arany kezelőgombokat, Borossay Béla arany méhész-nyakkendő-tűt, Glavits István, Zikeli Mihály és *Balázs Ferenc* 20—20 koronát, ilosvai Lajos Károly, Ivánics Alajos, Betegh Geróné, Czeglédy András, Anda Károly, Baron Adolf, Benke Balázs, Bucskó József, Derzsi Samu, Dezsőfy János, Dlusztus Antal, Dodek Ernő és Donáth Aladár 10—10 koronát, Vértes Bertalan, Zsebraczký Géza, Fülöp Ákos, Portscher Miklós, Bokor Mihály, Zikeli Mihály, *Balázs Péter*, Donáth Aladár, Pohánka Ödön, Thassy Géza és Janó József oklevelet nyertek.

V. Csoport. *A méz és viasz feldolgozása: Erdélyi Méhészeti Egyesület állami aranyérmét és Zichy Aladár gróf tiszteletdíját, Komáromi Méhészeti Szakosztály, Nemesszeghy Kálmán, özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilona (100 koronát) állami ezüst érmét, Szilágyi Márton állami ezüstérmét és 50 márkát, Babka György állami ezüstérmét, kisvárdai Svírbély Gizella állami bronzérmét és ezüstméhkast, Eckstein Mici és az osztrák Méhészeti Iskola állami bronzérmét, Gábor János 20 koronát, Lencz Géza állami bronzérmét, Marcinkow János*

és Vértés Bertalan állami bronzérmét, Wagner A. I. egyesületi ezüstérmét, *Hutter Gerő* és Gärber Ferdinánd állami bronzérmét, Huber Viktor 10 koronát, Simmich Ferenc állami bronzérmét, Zikeli Mihály 10 koronát, Hauptmann Sándorné egyesületi ezüstérmét, Eckstein Zsigmond és Sz. Ferenczi Ida egyesületi ezüstérmét, Karácsonyi Árpádné 10 koronát, Pataki Ödön egyesületi ezüstérmét, Esterházy Miklós Móric gr. állami bronzérmét, Zsukosz János állami ezüstérmét, Augusti Henrik fővárosi cukrász állami ezüstérmét és elismerő oklevelet, Abrozics M., Kühne Ferenc utóda, Lindtner Sándor, Sshwidernoch Károly egyesületi bronzérmét, Dezsőfi János, Glávics István és ifj. Páder Ferenc 10—10 koronát, Kreinfeld Frigyes, Strgar Antal, Strgai János és ifj. Weichinger Károly egyesületi bronzérmét, Vajnovszky Vince, Albert Ödön, Derzsi Samu, Tomasics Lőrinc, Vesper Pál, Kocsuba János, Anda Károly, Demeter Miklós, Láng Laura, Lengyel Károlyné, Pohánka Ödön, Pilisvidéki Méhészegyesület, G Szabó Kálmán és özv. Schuller Sándorné elismerő oklevelet, végül *Ványolós Miklós*, a *Méhészeti Közlöny szerkesztője arany méhész-nyakendőtűt* kaptak.

VI. Csoport. *Irodalom és tanítási eszközök*: Sötér Kálmán az O. M. M. E. aranyérmét, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület külön szövegű diszoklevelet, az *Erdélyrészi Méhészegyesület diszoklevelet*, a Kalocsa Vidéki Földmivelő és Iparosok Egyesülete Vaszary Kolozs hercegprimás tiszteletdíját, a komáromi méhészeti szakosztály diszoklevelet, Tibisch Ferenc állami ezüstérmét, Schulzen A. állami ezüstérmét, Leipziger Bienen Zeitung állami bronzérmét, Kuchenmüller Miksa egyesületi ezüstérmét, Deutscher Bienenwirtschaftl. Zentralverein für Böhmen diszoklevelet, Pataki Béla osztrák állami ezüstérmét, Resch Ignác dr. állami bronzérmét, *ifj. Bodor László állami bronzérmét*, Kanitz Elize egyesületi bronzérmét, Nemesszeghy Kálmán állami bronzérmét, Hofmann Károly egyesületi ezüstérmét, Donáth Aladár egyesületi bronzérmét, Bassler Felix, Józsa Sándor, Prónay Albert, Hilbert István dr., Eckstein Zsigmond, özv. Kuhl doktorné, Eigner Imre, Schindler Péter, Lencz Géza, Marcinkov János és Fell-

hammer Jakab oklevelet, Neunteufel Ferenc 10 koronát, Zsebráczky Géza egyesületi bronzérmét, Szemethy Gyula egyesületi bronzérmét és Fricke Ágoston egyesületi bronzérmét kaptak.

A kiállítás, melynek bezárása eredetileg 24-én estére volt tervezve, Ottlik Iyán államtitkár rendeletére — azon indítékból, hogy ily impozáns kiállítás a közönség részére tovább tartandó nyitva — bizonytalan időig meghosszabbított.

26-án déli 11 órákor *Radisich* min. tanácsos *másodizben* nézte végig a kiállított tárgyakat, élénken érdeklődően azok iránt s hallgatta végig *Kovács* Antal felügyelő felvilágosításait. 12 órákor gr. Zichy az O. M. M. E. elnöke tekintette meg azt *Kovács* felügyelő kalauzolása mellett érdeklődően az iránt hogy a tőle ajándékozott gyönyörű ezüst serleget ki nyerte meg, *Kovács* felügyelő felvilágosítására gratulált a kíséretében levő Ványolós szerkesztőnek, ki ezt az *Erdélyrészi Méhészegylet* nevében tisztelettel köszönte meg.

Erős családok.

Elofvastam az augusziusi szám 144-ik oldalán lévő fenti címen megjelent cikket s mintegy önkéntelenül vártam utána tisztelt Kartárs urnak megjegyzéseit, illetve cikkiró téves allításának helyesbitését. Ez nem történt, engedje meg, hogy én néhány szóval a tárgyat megvilágítsam.

Kalmár cikkiró nem jelzi azt, hogy hány kereten voltak az ő erősnek nevezett családai! De lehetetlen is azt a cikkből kihámozni, mert csupán annyit jelez, hogy az anyát 6 keretre szoritottam. Ebből az sem tudható, hogy a család 6 kereten állt-e. Azért nehéz a tárgyhoz hozzászólni.

Mindamellett vegyük fel cikkiró gondolatmenetét. Azon panaszkodik, hogy az erős családok nem gyűjtöttek mézet, ez azért történt, mert a természetben nem volt mit gyűjteni.

A szétosztásnál — mint írja — a mézet elszedtem; tehát volt méz! hát ez hogy került oda?

A családokat szétosztotta és úgy az öreget, mint a mesterséges rajt üres lépekkel látta el, mely után azok kezdtek mézet hordani. Ez nem más és más következtetést ebből vonni nem lehet, mint azt, hogy időközben a virány megváltozott, a virágok mézeltek!

Ha „Kalmár“ tantételt kíván ezen — nézetem szerint szerencsétlen — kísérletből vonni, ugyanakkor egy vagy két családot változatlanul, esetleg kibővitve kellett volna hagyni, hogy összehasonlítást tehessen és mérlegeléssel megállapítani azt, hogy vajjon mennyi súlyban gyarapodott a változatlan törzs és mennyivel a szétválasztott.

Az esetben számokkal bírt volna, de azok nélkül mindazt mit irt, nem más, bocsánat a kifejezért, csak szószaporítás.

Azt mondja: „a méheknek egymás utjában való állása okozhatta a tétlenséget“. Ki ilyesvalamit ír, az még nagyon kezdő.

Ismét ott vagyunk, hogy tudni kellene „Kalmár“ erős családok nagyságát. Ezt nem tudva, más példát hozok fel. A legtöbb szakkönyvben azt olvassuk, hogy egy köbcen-timéter területre négy méhet számítunk. Az ötsoros kaptárjaim 105.000 □-cm., úgy kerekszámban van az 50 kereten 400.000 méh. De még annyi méhnél sem fordulhat elő tolongás vagy tétlenség a tulzsufoltság miatt. A méhek tétlenségre vannak kárhóztatva virány nélkül vagy nagy belső hőség miatt, ha a kaptár délnek néz.

Azt is mondja, hogy a szétosztás folytán kár származhatik még őszi beteléskor sem. Ez roppant merész állítás, ez már határos a jövődőlátással. Nem kívánom, de ennek káros voltát majd tavasszal fogja észlelni.

Mi, kik nagykaptárban méhészkedünk, azt a szétosztást és egyesítést, mint fölösleges munkát lelkünkben utáljuk.

Ha a cikknek „Erős családok“ címe jutott, beszéljünk hát az erős családokról is. Erős családot szerény nézetem

szerint csakis a 75 ezer köb cm. tartalmu kaptároktól feljebb lehet nevelni. Ezt a gyengébbek részére említjük, mert gyakorlati meggyőződésem szerint erős családról szólni csakis a 100 ezer köbcm.-nél kezdve lehet. Azokról az orsz. méretü 28—36 ezer köbcm. kaptárokra csak mosolygunk.

Nagyon igaza van Boconádinak, midőn azt mondja, hogy a felső nyilásu kaptár méhei — *rossz időben* — korán reggel azt a kevés mézet összegyűjtik ami van és a későn ébredő alsó nyilásu gyenge törzseknek már nem marad mit gyűjteni. Ugyanaz áll a két röplyukkal bíró ötsorosról is, mert míg ezen erős családok *rossz időben* még is gyűjtenek, az országosban lévők ugyanakkor éhen halnak!

Maurer János.

Szeptember a méhesben.

Itt az ősz. A virágok mind elhulltanak; csak alig mutatkozik itt-ott egy-egy elkésett virág s az egész mezőn alig képesek a méhek csak annyit is egybéggyűjteni, ami napi szükségleteikre soványan elég.

Az alvó félben levő természet a méheket is téli fészük elrendezésére inti, amit szorgalmssan meg is tesznek.

Méheinknek téli elrendezéséről ideje már szeptember hónap első felében gondoskodnunk, hogy még elég idejük legyen az új helyzettel megszokniok s a fölösleges nyilásokat, a melegtartás céljából beragasztaniok.

Ügyeljünk arra, hogy csak életrevaló erős családokat hagyjunk telelőbe, a gyöngé családokat egyesítsük egymással olyformán, hogy a két anya közül a fiatalabb és termékenyebbet tartsuk meg. Így kell eljárunk az anyátlanul maradt családokkal is, ha gyöngék, míg az erős árva családokat meganyásíthatjuk.

Fölösleges munka volna, hogy minden családnál mi rendezzük el a téli fészket.

Az elrendezést az erős családok maguk képesek esz-

közölni minden beavatkozás nélkül. Ezeknél csupán arra kell figyelmünket kiterjesztenünk, hogy kellő mennyiségű mézkészlettel menjenek telelőbe s ezért kell az erős családoknál is vizsgálatot tartanunk s szükség esetén megfelelő mennyiségű szép, teljesen befedett mézes kerettel ellátnunk vagy ha fölösleges mézzel rendelkeznek — ami tavaszra gyakran megcukrosodik — azt a kaptárból ki-vennünk.

Az egyesített családok téli fészkének megalkotásánál már beavatkozásunk válik szükségessé, mert az a méheknek sokkal nagyobb munkát ad. Legcélszerűbb a fészek elrendezését már az egyesítésnél eszközölnünk, hogy ne kelljen a családot kétszer háborgatnunk.

Az elrendezés így történjék: A kaptár minden keretét kiszedjük, a fedődeszkákat felrakjuk. A homlokfalnál elől egymás fölébe két ócska virágporos keretet teszünk. Ezek után a felső sorba teljesen kiépített és befedett mézes, az alsóba fiasítós kereteket s végül ismét két ócska üres keretet teszünk. Az ablakot a keretekig betoljuk s úgy a fedődeszkákra, mint az ablakra rossz hővezető anyagot — mohával, sarjuval vagy szőszszel töltött párnát vagy több-rétű ujságpapirost teszünk. A kaptárt így elrendezvén, hagyjuk magára a családot, hogy új helyzetébe beleszok-jék s a fölösleges nyílásokat beragaszthassa s ne hábor-gassuk többé.

Irtsuk a darazsakat és pókokat. Előbbiek a termé-szetben táplálékot nem találván, a kaptárok körül ólál-kodnak, hogy alkalomadtán oda beférkőzbe mézet rabol-janak. A pókok is a kaptárok közelébe huzódnak, hogy a kiszálló méheket törbe ejthessék. Zavarjuk el a békákat is, melyek este felé a kaptárok előtt leskelődnek a mé-hekre.

Tartsuk a méhest és környékét tisztán, távolítsunk el abból minden gázt és lim-lomot, nehogy a mezőről befelé igyekvő egereknek buvhelyül szolgálhassanak.

A méhek a szociálizmus szolgálatában.

— Felolvasta: **Gál Imre.**

Valami, eddig nem ismert új eszmék járnak körül a nagy világtársadalomban, lázas mozgalomba hozva minden társadalmi réteget, jelszava a nagyarányu munkának egy mély értelmű, nagy-jelentőségű Létel: megújulás. A szív melege a szó erejével terjed és roncsol mindent, miben nincs eszmény és emberi erény. A tisztuló emberi lélek lett a mozgalom transmissiója s láthatatlan ereje nyomán egy vigasztalónk a társadalmi élet láthatára kezd derengeni, hol a szociális revolúció forrásain a kiegyenlítődés törvénye aratja diadalát. A kor vajadásában új szellem kapott életerőre, mely az egyenlőség testvér- és fajszeretet, jogbiztonságból törí a sokat rettegett jövő látókörének körvonalait. S ha a jobb jövőt teremtő methamorfózisnak itt-ott fölbukkanó tévelyei és szükségtelen kérdései még tartják magukat s talán érvényesülnek és már nem emberfaló többé, mint ezt Schefle, a nagy nemzetgazdász nevezi, hanem anthropopathikus — az ember természetes gondolkodás módjának és érzésének teljesen megfelelő szülemény, mit a természet rendje szerint — a tultengő, tudományoskodó sociologia kovácsol össze a gyakorlati kivitel terhére.

A néposztályok kapcsolatát, az ébredő nemzeti öntudatot, a megváltozott termelési és fogyasztási viszonyok javulását, a meg-rázkódott mezőgazdaság válságát, az ipar fejlődését stb. stb., nem az elmélet, mely szinképével a szemet káprázatba ejti, az értelem és igen gyakran az érzelem erőit is leköti, hanem a felgyuladt fajszeretet, az emberi tevékenység, az izom munkája, szóval a gyakorlati munka, termelte és hozta meg. Megújulásról, társadalmi rétegek emelkedéséről, tökéletes haladásról elmélet útján épen úgy nem lehet szó, miként a meséből nem lehet való nemzettörténelmet összefűzni, s ha a megújulás az elmélet érvényesülése aratná, az elégtelenség holtpartjából a társadalmi osztályok kivergődni nem volnának képesek.

A természetes fejlődés és átalakulást csak a gyakorlati élet, az izom munkája biztosíthatja s innen támadt az új kérdések megoldását elősegítő s már megszokott methódus, egy általánosságban

elfogadott alakulati forma, melylyel az érvényesülés kérdését minden társadalmi osztály sikerrel oldja meg és kezeli s melybe belegyuródik minden egyed, ki a társadalmi átalakulás és a természetes haladás iránt érzékkel bír, akár akar, akár nem.

A kor vajudása iránt a méhészkedő társadalom sem lehet érzéketlen. A társadalmi osztályok által elfogadott methódus, illetve érvényesülési forma előtt hallgató elvonulni a méhésztársadalom sem képes. Nem képes azért, mert a kialakulás szükségessége, a haladás hipnotizáló ereje ép oly merően néz a méhészetre is, épen úgy követeli az új élet új iskoláját a méhésztársadalomnál is, mint a többi osztályok érdekeinek megoldásánál, avagy vergődésénél. — Tagadhatatlan, a méhészet fontos nemzetgazdasági ág lett, fontosabb, mint valaha volt s nem kevés súlylyal esik azon mérlegbe, hol a megélhetési eszközöket mérlegeli a vergődő ember, bár nem bír önálló jelleggel, hanem szorosan beékelődik a mezőgazdaság keretébe s annak egyik nélkülözhetetlen eszköze szükséglet kérdéssé, tehát bonyodalmasok de annál érdekesebbek. A mai reális állapotok között a szépen festő elmélet mellett a valódi szociális gyakorlati irányzatot kell a méhészetben kutatnunk.

Az „Apis mellissát“ hiába várjuk, az ő életének titkos elrejtett utait hiába fessegetjük. A kultúra — igen nagyon mélyen beszántott ősi állapotába s átalakította jellegével, használhatóságával, életrendszerével, de nem tudott behatolni és nem volt képes felderíteni a méhvilág rejtélyes életét sem Adolf Gottlob Schisch, sem Istenments János Frigyes, sem Hanbostel, Soammendam, sem Dzirzen s Isten tudja hány természettudós és méhésztudós még akkor sem, mikor az erdészeti, mezőgazdasági, közlekedési kultúra ősi jellegéből kiforgatni segített. Hiába döngetjük azt az évezredek óta bezárt kaput, nem azért van ez kezdettől bezárva, hogy egykönnyen felnyíljon és bemenjen oda a mindent felforgatni kész csavaró agyvelő. Miért is nyitná meg önmagát, mikor nincs nála kiállhatatlanná vált sors, nincs közte elégedetlen elem, mely tanítson lázadást, mely letörje azt, a mi szent és fölséges. Mondom, miért nyissa fel azon óriási ható erővel bíró példás életet, mikor a benne rejlő magasztos idealizmusra, a titkos példára annyira szükségünk van mindenha. Élete az évezredekön keresztül folyton felhangzó mamografa harmonikus zsolozsmája, hová eljártak tanulni Plátó,

Arisztóteles, a szentírás írói, Vergilius, Máró, Reamur, a híres természettudós, Madách, a mélyértelmű bölcs, Dzirzon, a lánglelkű Petőfi és mindnyájan, a kik itt állunk. Miért adja önmagát játékszerül az ember kezébe, mikor nála található fel a legtisztább, a legtökéletesebb életrend és társadalomforma és ő az egyetlen földiség, melynek szeplőtlen termékére rávésik az emberek az Ágnus dei képeit. Rejtély marad az élet, de annak is kell maradjon, mert nem méltó az emher e morálista éltető forrásához nyuljon akkor, midőn a szenvedélyek közepette az erkölcsi elsüllyedés örvénye felé tart, hol a méh példájára, az élő tilalomfára rohanó embernek felette szüksége van.

Itt tehát hiába kereskedünk. Dzirzon óta holt pontok vagyunk még s a letarolt mezőn szedett kalászból kötött méhészeti koszorunk siváran mutat, de ez irányu törekvésünk is határozottan veszedelmes. Más téren kell a méhészet létjogosultságának életkérdéseit keresnünk. Mert hiába kérdőjel e méh és egész élete a gyors átalakulásban álló társadalom előtt, hiába szól a méh a XX-ik század emberéhez, hogy a jelen a múlt folyománya, „a haladás csak megváltozott élet, a jelen csak elváltozott múlt“ Proh. Hiába van az, hogy a méh a múltban, egyszerű lakában, egyszerű igényekkel ép oly életet élt, ép oly munkásságot tanusított, mint a haladó theknika korában, mikor üregek közé és palotákba találja a gondját viselő ember. Hiába mutatja a megváltozott külső alatt az eredeti, változatlan tartalmat, ha azt az evolúciós társadalom nem érti meg és nem teszi a méh tanát magáévá.

Mert, hogy nem érti, bizonyítja a mai helyzet képe.

A pátriárkálizmus idejében virágzó egyszerűség után, csendes, boldog, megelégedett élet áldásán nyugodtabb kebelű ember taposta az anyai földet, míg a fejlődés — az átalakulás zivatarában, az elváltozott külső alatt, idegen, eddig sohasem ismert érzelmek vertek tanyát s kiűzték onnan a pátriárkális egyszerűség minden vonását. Lám itt a külsővel a belső is eltorzult s a folyton felhangzó elégtelenség miatt, a társadalmi egyensúly mérlege is megbillent. Népek, nemzetek elsüllyedésének oka a szétmálló morál. a fejlődő igényekkel szemben álló aránytalan termelési viszony, mely az ember kezébe tisztességtelen eszközöket nyomott, lelkébe egyéni felelőtlenséget oltott. Két élő kard a nemzet süllyedése, a veszni

tért erkölcsök ellen a fejlődő gyakorlati méhészet, mert míg a vele foglalkozók lelkületét a prostitúcióra hajló szenvedelmektől megóvják és az erkölcsi élet siestáján tartja, addig az anyagi küzdelem között is megerősít s megélhetési gondjainkat enyhíti.

A méhészeti szociológiának munkája még kezdetleges, a fennálló nehézségek legyőzésére az erő nincs kifejlődve. A megoldásra váró problémának több apostól kell, várja őket a nemzeti érdek. A méhészet gyakorlati szocializmusának terére fel kell vonulnia a méhésztársadalomnak a maga imponáló nagyságában úgy a saját, mint a társadalmi igények érdekében. Ott kell hagynunk az elmélet terét, mert a rohamos reformációba került mezőgazdaság pusztulása, a nyomor enyhítése parancsolólag int felénk. Az elpusztult virágzó méhesek s a termelés híján tönkrement mézeskalácsiipari céhek fennmaradó szabályai a hajdani virágzó méhészet és méhészeti ipar dicsőségét, nagyságát hirdetik. A tordai, székelyudvarhelyi, debreceni céhek foliánsokban élő szabályai nem engedik a multat letagadni. Azért áll ez kirívó nagyságban előttünk, hogy a türhető jelent s a jobb jövő vágyát rajta építsük fel s ezzel illeszkedjünk abba a keretbe, hol a fokozott igényekkel anyagi gondokba sodort népre enyhítőleg hathatunk. Népméhészetet valódi, egyszerű méhészetet kell elterjesztenünk a nép körében. A kaptárkérdés iránt nem érdeklődik a több millió egyszerű földműves s mi is ennek elvi harcába hiába temetkezünk, ez nem igaz ösvény, ez abderitizmusba ejt, a minthogy nevétség, semmitmondó csevegésbe vitte a kaptárharc a méhészeket akkor, midőn a méhészet magasztos és nagy nemzetgazdasági céljáról megfeledkezve a teremtő aktivitást üres, személyi szóharcban találták fel. A mult nem erre tanít, a jövő nem ezt várja tőlünk s mindkettő irgalmatlanul huzza át a méhész társadalom ez irányú küzdelmét, mert a méhészet célja a jelen élet követeléseinek felismerése kell legyen, következésképp oda kell forduljunk, a hol a szociális élet a szerzés és a munka kérdéseit boncolja és oldja meg. A lázas tevékenységben oda kell tegyük kezünket, hol a méhészet közgazdasági jelentőségének impulzusa legjobban vér s a hol a mai életrendi kötelmények tőlünk elvárják. A méhészet önmagában nagyon szép, de ha nem keresi és nem találja fel azon ütköző pontot, melynél a morális ható erő az anyagi érdekekkel kapcsolódva haladhat tovább s így a

mindennapi megélhetés eszközévé nem változik, szóval ha nem terem magának tisztességes kereskedelmet és ipart, a mai tulreális világban talaját veszítve omlik össze, mint a gyermek által felépített kártyavár.

Számolnunk kell a kor fekélyes tüneteivel, hazánk, népünk érdekeivel. A népies méhészet által míg amott sokaknak ragadjuk ki kezéből a vándorbotot s nyújtunk tisztességes foglalkozást a szülőfalut, családot, házat könnyelműen itthagyo, önmagával meghasonlott bujdosónak, addig a csüggedő méhészközönségbe is lelket öntünk a méhészet jövedelmének fokozása által, mert bebizonyított tény, hogy a kásos, főleg az átmeneti kásos rendszer olcsósága jövedelmezősége révén felette áll sok tekintetben a kaptáros méhészetnek. Hazánk és a méhészek érdekeit mélysegesebben karoljuk fel, ha a tulmagas vámok mellett nem exportra, hanem befogyasztásra és feldolgozásra termelünk. A kivitelre számító méhészkedéssel önmagunk alatt vágjuk le a fát. Nyomában kísért az értékesítés már évtizedek óta megoldatlanul álló kérdése, kerékkötője lévén méhészetünk széleskörű elterjedésének, mert értékesítés nélkül termelés hiában van.

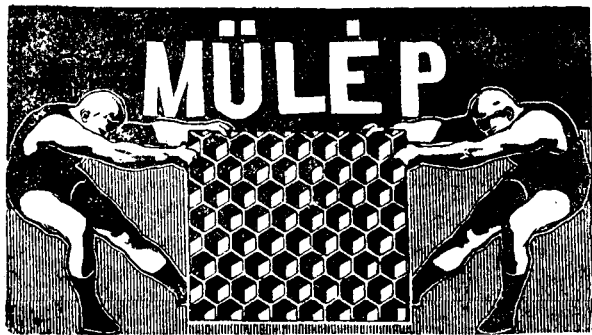
Két szubvencionált egyesületünk van. Ily fontos mezőgazdasági ág elterjedésére, népszerűülésére, a vele járó részletkérdések propagálására nem elég intézmény. Létesítenünk kell a vármegyei méhészegyesületeket, hadd induljon meg a cirkulus vitiozus a periferiák és a központ között. Adjunk erőt ez uton az anyaegyesületeknek. A megmozdult méhésztársadalom lesz képes felnyitani a kunyhók és paloták ajtaját egyaránt, s így fog bevonulni oda a méz s foglalhatja el régi jogos helyét, mint a Rákóczyak idejében. Bátran állíthatjuk, hogyv fogyasztásunk nagyon csekély, a mézfogyasztás negligálása pedig közegészségügyi veszedelem. Ne higyük azt, hogy Tessedik és Zakharia avagy Pferstinger Samu, Urban Arnold esetleg folkusfalvi Lacsin Miklósoknak a XVIII. és XIX-ik századbau tett kezdeményezéseire széleskörben elterjedt nád- és répacukorgyártás letörte volna a méz minden jelentőségét és kivetkeztette volna azt a használhatóság jellegéből. Nem! A méhészek s a méhészet nem lehetett Fuumus Troes, mert ha azok lettek volna ma nem volna annyi méhészeti frázis szép Magyarországon s nem vevődnék fel a szó a méh hasznosítása érdekében. A háztartási

fogyasztásra tagadhatatlan bénító hatással volt a cukor elterjedése, mindazonáltal a fogyasztás hanyatlásának egyedüli főoka a méhészek nemtörődősége. Pedig ha a nép költségében, érzelmében és értelmében változott, természetében az maradt, a milyen volt, Rhámses vagy Tethmosis idejében. Ha az ősi nép a méz gyógyító erejében bizva nemcsak lakomáknál, de a betegágyaknál is használta gyógyszer gyanánt, mért ne használhatná azt a mai generáció, mikor társadalmi betegségei ép az emberi egészség ellen törnek minden órában. Ha az ősi izraeliták és hinduk már az emberiség bölcső korában feltudták ismerni a méznek a gyermek szervezetre ható áldását s születése percétől kezdve táplálták magzataikat, miért ne tudnák felismerni a méznek bő vér és izomképző erejét a magyar anyák is? Ha Hellász népei a mézből készült italokkal vendégelték meg vendégeiket, miért ne tehetné meg ezt a magyar nép is, hisz a testnek megfelelő s a természetességet megközelítő ital csak az lehet, mit a virágok kelyhe tár fel. Ha Pythagorász és tanítványainak ereje a méz és kenyérral való táplálkozás által nem fogyott sőt gyarapodott, miért kerüli ezt a munkás, miért veti meg ezt az iparos és tisztviselő, mikor a szüséges élelemre alig jut valami?

(Vége köv.)

Tartalom: A német-osztrák és magyar méhészek 55-ik vándorgyűlése. — Erős családok. *Maurer János.* — Szeptember a méhesben. — A méhek a szocializmus szolgálatában. *Gál Imre.*

Tiszta viaszból
bármely nagyságban csomagolással
1 KILO É KORONÁ.

Szállit: 1-6
JÓÓ ISTVÁN Korfalvi
Komárom.

Aranyezék — Griel Károly asztalos és kaptárkészítő műhelyéből, Győrött, Tavasz-utca 1. szám. —

Az alábbi árakat kizárólag a **Méhészeti Közlöny** előfizetői fizetik.

Nem előfizetők magasabb árakat fizetnek.

Országos méretű álló-kaptár 3 osztályllyal, 25 mm. vastag fából. 30 félkerettel üvegezve és olajfestékekkel kétszer tetszés szerinti színre befestve	7 K — fil.
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	6 " 50 "
Mint a fenti kaptár, teljesen felszerelve, de kibélelt kettősfallal és zsaluzva	8 " 50 "
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	8 " — "
Országos méretű álló-kaptár, 4 osztályllyal, kibélelt kettős fallal zsaluzva, teljesen felszerelve, kétszer festve és üvegezve	10 " — "
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	9 " 50 "
Országos méretű kettős-kaptár, két család számára, kibélelt kettős fallal zsaluzva, 60 drb. félkerettel, kétszer festve, üvegezve	14 " — "
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	3 " 20 "
Országos méretű hármaskaptár, három méhcsalád számára, kibélelt kettős fallal, zsaluzva, 90 drb. félkerettel, teljesen felszerelve, kétszer festve, üvegezve	19 " 20 "
Ugyanaz egyszer festve, üvegezés nélkül	18 " — "
Hatos anyanevelő, hat anyára, 30 drb. félkerettel, diszes tetővel, kibélelt falakkal és ajtókkal, festve, üvegezve	13 " — "

Továbbá készülnek: Neizer-, Lieber-, Majer-, lapozó stb.-féle kaptárak, ugyszintén anyanevelők, rajszállító ladikák, mülepragasztó-készületek, deszkák, méh beseperő-garatok, teelő váncosok, stb. lehető legolcsóbb árak mellett, tartós és szép kivitelben, száraz anyagból. A csomagolást önköltségi árban számítom, az árak pedig a győri vasut vagy hajóállomásra való szállítással értendők. Egész méhes berendezésnél külön árajánlat. Levélbeni felvilágosítással készséggel szolgálók.

Miért adnók filléreinket megbízhatlan külföldi gyáraknak, holott itt a hazában polgártársunk

HUTTER GERŐ birtokos

Első hazai gőz- és villanyerőre berendezett mülépgyára

Koozsvárt, Jókai-utca 7. sz.

Ajánlja tiszta méhviaszból készült legkitünőbb minőségü, soha meg nem nyuló

MÜLÉPEIT

Bármily nagymennyiségben és adott méret szerinti nagyságban. Sárga viaszból 5 K; fehér viszból 6 K 50 f. kilogrammonként.

Készpénzért vásárol, vagy kész müléppel be-cserél tisztaminőségü kiolvasztott valódi méhviaszt.

Tisztelettel **Hutter Gerő**, birtokos, mülépgyáros.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-uteza 10.